	СИЛАБУС **НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЛАНДШАФТИ ЛІСОВИХ СИСТЕМ»** **Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)** **Спеціальність: 205 «Лісове господарство»** **Рік навчання: 4-й, семестр 7-й** **Кількість кредитів ECTS: 5 кредитів** **Назва кафедри: Лісового, садово-паркового господарства, садівництва та виноградарства** **Мова викладання: українська**
Лектор курсу	**д. с.-г. н., с.н.с. Нейко Ігор Степанович**
Контактна інформація лектора (e-mail)	**igor_neyko@gmail.com**

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ландшафти лісових систем є вибірковою компонентою ОПП «Лісове господарство».

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції – 26; практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття. Підсумковий контроль – залік.

ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватися знання, отримані з таких дисциплін: «Лісознавство», «Біометрія».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Лісорозведення», «Лісоексплуатація».

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Призначення навчальної дисципліни

Дисципліна Ландшафти лісових систем спрямована на отримання здобувачами однієї з важливих і універсальних компетентностей – вирощування і догляд за лісовими насадженнями, їх відновлення, впровадження екологічно орієнтованих систем рубок, підвищення комплексної продуктивності лісових насаджень.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни – опанування знаннями щодо структурних компонентів лісу, вивчення законів та закономірностей формування лісостанів на засадах чинників лісоутворення, аналізу природних та штучних напрямків зміни порід, а також їх регуляції; засвоєння лісівничих та екологічних властивостей аборигенних та інтродукованих деревних порід у відповідних лісорослинних умовах, пізнання біології та екології лісу.

Завдання вивчення дисципліни

При вивченні навчальної дисципліни Ландшафти лісових систем здобувачі отримують чітке уявлення про оптимальне просторове співвідношення аграрних та лісових угідь та отримають знання з вирішення оптимізаційних завдань шляхом агролісомеліоративного районування територій.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральною, загальними та фаховими компетентностями, зокрема:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

ФК 1. Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства

ФК 4. Здатність аналізувати стан дерев, лісостанів, особливості їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних, літературних джерел та нормативно-довідкових матеріалів.

програмні результати:

ПРН 5. Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності.

ПРН 10. Аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників дерев, деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills) такі як: комунікативність, робота з інформаційними джерелами, лідерські навички, які реалізуються через створення здобувачами презентаційних матеріалів, написання індивідульних завдань на задану тематику, презентування та обговорення індивідуальних завдань у групі.

План вивчення навчальної дисципліни

Тиждень	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Основні поняття про лісоаграрні ландшафти	2	2	10
2	Морфологія лісового масиву. Компоненти лісового насадження	2	2	10
3	Поновлення лісу. Ріст і розвиток лісу	2	2	10
4	Структура природного та лісоаграрного ландшафту	2	2	10
5	Антропогенні впливи на лісоаграрний ландшафт	2	2	5
6	Проблема стійкості лісоаграрного ландшафту.	2	2	5
7	Моделювання лісистості агролісоландшафту	2	2	10
8	Технологія рубок головного користування і поновлення лісу	2	2	10
9	Догляд за лісом	4	2	10
10	Обґрунтування оптимальної лісистості	2	2	5
11	Проєктування та формування лісомеліоративних насаджень.	2	2	10
12	Підвищення продуктивності лісів	2	2	5
Разом		**26**	**24**	**100**

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (презентації).

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного,

цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	26	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	20	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою)	32	2 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	22	2 рази на семестр	Тестування у системі СОКРАТ
Разом		**100**		

Список основної та додаткової літератури

Основна

1. Роговський С.В., Василенко І.Д., Черняк В.М., Хрик В.М. Агролісомеліорація. Практикум. Навчальний посібник. К.: Фітосоціоцентр, 2011. 292 с.

2. Юхновський В.Ю. Лісоаграрні ландшафти рівнинної України: оптимізація, нормативи, екологічні аспекти. К.: Інститут аграрної економіки, 2003. 273 с.
3. Пилипенко О.І., Малюга В.М., Юхновський В.Ю. та ін. Інструктивні вимоги з лісомеліоративного впорядкування захисних лісових насаджень. К.: Держкомлісгосп, 2004. 77 с.
4. Пилипенко О.І., Юхновський В.Ю., Дударець С.М. Методичні рекомендації щодо створення системи захисних лісових насаджень (Оптимізація лісоаграрних екосистем рівнинної території України) . К.: НАУ, 2005. 20 с.

Додаткова

5. Пилипенко О.І. Юхновський В.Ю. Лісоаграрні ландшафти рівнинної України: оптимізація, нормативи, екологічні аспекти К.: Інститут аграрної економіки, 2003. 273 с.
6. Голубець М.А. Екосистемологія. Львів: Поллі, 2000. 316 с.

Контроль і оцінка результатів навчання

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів: поточний контроль – загальна відповідність заявленим компетентностям за результатами лекційних і практичних занять – 16 балів (усний контроль: опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему та ін.,); виконання домашніх завдань – 4 бали; виконання контрольних робіт, тестування – 20 балів; індивідуальні та групові творчі завдання (виконання гугл-презентації, презентації за заданою проблемною тематикою) – 20 балів; показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності – 10 балів, підсумковий контроль, (залік в усній або тестовій формі) – 30 балів. Разом: 100 балів.

Якщо здобувач протягом семестру за підсумками поточного та рубіжного контролів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він до заліку не допускається. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками поточного та рубіжного контролів є виконання здобувачем підсумкової контрольної роботи (тестування).

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності		Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	4
2	Участь у роботі на практичних заняттях	4
3	Виконання домашніх завдань	2
4	Виконання контрольних робіт, тестування	10

5	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентацій за заданою проблемною тематикою)	10
	Всього за атестацію 1	**30**
	Атестація 2	
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	4
7	Участь у роботі на практичних заняттях	4
8	Виконання домашніх завдань	2
9	Виконання контрольних робіт, тестування	10
10	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентацій за заданою проблемною тематикою)	10
	Всього за атестацію 2	**30**
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	**10**
	Підсумкове тестування	**30**
	Разом	**100**

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Усний виступ, письмові відповіді, виконання і захист творчої роботи, тестування	**Критерії оцінювання**
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.

4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.